

Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum
Demokraatit

Imeq ujaqqiutitut atorneqartartoq aamma uumasut siaruapallassinnaasut pillugit § 37 tunngavigalugu apeqqutinut akissutit

15. september 2011
Sagsnr. 2011-054919
Dok. Nr. 716977

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 52 86
E-mail: nnpan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu imeq ujaqqiutitut atorneqartartoq aamma nunatta imartaani uumasut siaruapallassinnaasunut tunngatillugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit.

Imeq ujaqqiutitut atorneqartartoq aqcutigalugu uumasut allanartat eqqunneqarsinnaaneritunut atatillugu umiarsuarnik angallannerup annertusiartuinnartup nunatta imartaanut ulorianartorsiortitsisinnaaneranut ernumassuteqarnerit isumaqatigaara.

1. *Nunat allamiut umiarsuaataat oqimaaloquttaminnik imermik kalaallit nunaata imartaanut maqitsisarnerat avatangiisinut qanoq kinguneqartarneri sunniuteqarnerilu pillugit Naalakkersuisut paasissutissanik peqarpat?*

Akissut: Umiarsuit imermik ujaqqiutitut atorneqartartumik nunatta imartaanut maqitsisarnerat avatangiisinut qanoq kinguneqartarneri sunniuteqarnerilu pillugit Naalakkersuisut paasissutissanik peqanngillat.

Pinngortitaleriffik aamma Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) umiarsuit imermik ujaqqiutitut atorneqartartumik nunatta imartaanut maqitsisarnerat avatangiisinut qanoq kinguneqartarnera sunniuteqarneralu pillugit paasissutissanik aamma peqanngillat.

Taamaaqataanik Issittumi umiarsuit angallannerannik Issittumi Siunnersuisoqatigiit annertuumik nalilersuinerannut (Arctic Marine Shipping Assessment 2009 – AMSA), umiarsuit angallanneri aamma issittumi imaani avatangiisit pillugit ilisimatuunit ilassuteqarfigalugu suliarineqarsimasumut atatillugu allassimavoq issittumi tamarmi ajornartor-siut pillugu killeqartorujussuarnik ilisimasanik paasissutissanillu peqartoq.

2. *Imaassinnaanerluni imit oqimaaloquttatut atukkat allameersut imaqarsinnaasut uumasunik uumasuaqqanilluunniit maani nunami naasunut ulorianartorsiortitsisinnaasunik – kalaallit nunaanni silaannarmi imaani nunamilu siammassinnaasunik?*

Akissut: Uumasut siaruapallassinnaasut nunatta imartaani siaruarsinnaanerit issittup nillertuunera pissutigalugu killeqarpoq. Uumasut siaruapallassinnaasut ilisimaneqartut amerlanersaat tassaasimapput uumasut imartat kiattorsuit, kiattut akunnattullu akornanni nuussimasinnaapput.

Ilimanarsinnaavorli nunatta avataani imartani uumasooqartoq nunatta imartaanut assar-
torneqarsinnaasunik siaruapallannermikkut uumasunut ulorianartorsiortitsisinnaasunik.

Umiarsuit amerlanersaat nunatsinnut tikittartut useqarlutik tikittarput. Taamaattumik i-
meq ujaqqiutitut atorneqartoq maqinneq ajorpaat, nunatsinnilu imermik ujaqqiutitut atu-
gassaminnik usilersorsinnaallutik. Umiarsuit nunatsinni imermik ujaqqiutitut atukkamin-
nik maqitsisinnaasut assersuutigalugu tassaapput aatsitassanik (guulti, savimerneq,
olivin il.il.) useqassallutik aallertut. Usilersorfimminni imermik Imeq ujaqqiutitut atugas-
saminnik maqitsinissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Maannakkulli nunatsinni taama-
tut ingerlatsisoqanngilaq, naak siunissami taamatut pilersaaruteqartoraluartoq.

Silap pissusaata allangornissaanik naatsorsuuteqarnerup kingunerisaanik immap kis-
sassusaa qaffakkiartussaaq sikoqartarneralu annikillisillugu. Tamanna naatsorsuutigi-
neqarpoq ilaatigut issittumi umiarsuit angallannerisa annertusineranik kinguneqassasoq
– taamaalilluni imermik ujaqqiutitut atorneqartussamik maqitsisarnerup annertusineranik
kinguneqarsinnaalluni; ilaatigut uumasunut siaruapallassinnaasunut pissutsit atorumi-
narnerulerlutik. Tassa uumasut siaruapallassinnaasut tamaanga pisinnaanerat tamaanilu
uumasuulersinnaanerat ilimanarnerulerluni. Imartani sinerissamut qanittumi nalingin-
naasumik tamanna aarlerinarneruvoq, tassa tamaani uumasooqarfusinnaasut amerlane-
rummata (kuuit, kuup akui, ikkanneqarfiit il.il.). Taamaaqataanik oqaatigineqassaaq nu-
natta imartaani uumasut siaruapallassinnaanerat annertunerusutut nalilerneqarpoq imeq
ujaqqiutitut atorneqartoq issittumit allamiit imaluunniit sikuuijutsimit kujallermiit pisuup-
pat.

3. *Nunani allani assersuuteqarpa sakkortuunik, umiarsuarnut oqimaalutaq imeq
pisuulluni sumiiffimmi immap uumasunik takornatanik siaruapallattartunillu mingutsitsi-
qarsimaneranut?*

Akissut: Assersuut nuanniitsoq Sortehavimeersuuvoq tassunga USA-p kangianiit imer-
mut ujaqqiutitut atorneqartumut akuullutik 1980-ikkut aallartinneranni ippiarsuit eqqun-
neqarmata. Ukiut qulit ingerlaneranni amerlasoorsuanngorput tamaanilu uumasooqarneq
tamaat aalisarnerlu ajortumik sunnerlugu. Aatsaat ippiarsuarnik nerisartut 1997-imi Sor-
tehavimut pimmeta (qularnangitsumik aamma imermit ujaqqiutitut atorneqartumit) ip-
piarsuit annikillipput uumasullu peqqissiarnerat takuneqarsinnaalerluni. Ukiuni kingul-
larni ippiarsuit qallunaat imartaanni nalinginnaaleriartuinnaarput atugarissaarlutillu. Ta-
manna uumasooqarnermut qanoq kinguneqarumaarnersoq sulii ilisimaneqanngilaq.

Issittup imartaani uumasut siaruapallassinnaanerinut aamma assersuutissaqarpoq, ki-
siannili ilisimallugu tamaanga inissinikkut. Norgip ilaani Barentshavimi assagiarsuit /
saattussat kamchatkameersut siaruarsimapput, tassa russit imartaanni aalisarnissaq
siunertaralugu tamaanga inissinneqarnikummata.

4. *Isumaqarpunga Kalaallit Nunaata imartaani angallanneq annertusiumaartoq
aatsitassarsiornerit assigiinngitsut aallartissinnaanngoriarmata piiaasoqalerlunilu - aam-
ma taamaassaqqooqaaq uuliamik nassaartoqassappat. Tamatumunnga atatillugu Naa-
lakkersuisut isumaqanerlutik iliuseqartoqartariaqartoq, umiarsuarnik angallannerup
annertusinerat akinguneranik avatangiisit ulorianartorsiortinneqaleqqunagit?*

Akissut: Uumasut nunatta imartaani siaruapallassinnaanerat nunarsuarmi kujasinneru- sunut naleqqiulluni annikitsutut nalilerneqaraluartoq, imeq ujaqqiutitut atorneqartoq aq- qutigalugu siuaruartoqarsinnaanera avaqqunneqarsinnaasorinangilaq. Taamaattumik umiarsuit angallannerat annertusiarortillugu avatangiisitigut aarlerinartuusinnaasut killi- lersimaarnissaannut annertuumik suliniuteqartoqarnissaa Naalakkersuisunit pisariaqar- tutut isigineqarpoq. Immikkoortumi assigiinngitsunik taamaattumik suliniuteqartoqarpoq.

Mannakkut nunatta imartaani aatsitassarsiornerit eqqarsaatigalugit imeq ujaqqiutitut a- torneqartartoq eqqarsaatigalugu piumasaqaateqareerpoq. Taamaalilluni imeq ujaqqiuti- tut atorneqartartoq nalinginnaasumik ingerlatsinerup nalaani maqinneqannginnissaa piumasaqaataavoq. Kisiannili ingerlataqarneq pissutigalugu erngup ujaqqiutitut atorne- qartup maqinneqarnissaa pisariaqartutut nalilerneqarpat tamanna pissaaq FN-ip Imar- siorneq pillugu suleqatigiiffiata, Den Internationale Maritime Organisation (IMO), OS- PAR-mi isumaqatigiissutip najoqqutassiai imaluunniit erngup ujaqqiutitut atorneqartartup isumaginissaanut Canadamiut najoqqutassiaat najoqqutaralugit tamanna pissaaq, taa- maalilluni uumasut kissaatigineqanngitsut siaruarnissaat annikillisillugu. Najoqqutassiat taakku naapertorlugit erngup ujaqqiutitut atorneqartup maqinneqarnera sinerissamiit minnerpaamik 200 sømililit immamilu minnerpaamik 200 meterinik itissusilimmi pissaaq. Tamanna ajornarpat aniatitsineq sinerissamiit sapinngisamik ungasinnerpaami pissaaq, minnerpaamilli sinerissamiit 50 sømilimi immamilu minnerpaamik 200 meterimik itissusi- limmi.

Taakku saniatigut nunatsinni aatsitassarsiornermut atasumik umiarsuit angallannerinut tunngatillugu avatangiisitigut kinguneqartitsisinnaanerit DMU-mit ingerlaavartumik nali- lersorneqartarput, tassunga ilanngullugu uumasut siaruapallasinnaanerit. Ingerlatseqa- tigiiffinnut peqataasunut piumasaqaatinik aalajangersaanermi DMU-mit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut siunnersuineri nalilersuineq ilaatinneqartarpoq.

Umiarsuarnut issittumi angalasussanut teknikkikkut sukangasuunik piumasaqaateqar- nikkut issittup imartaani imaatigut isumannaallisaanermut pitsanngorsaasumik ”issittumi angalasinnaanermut allagartaliorneq” IMO-mi sulineq annertoq aallartinneqarsimavoq. Danmarkimi Søfartsstyrelsi sulineri tassani aqutsisuusut ilagaat.

2004-mi IMO-mi lmeq ujaqqiutitut atorneqartoq pillugu isumaqatigiissut akuerineqarpoq, umiarsuit imermik ujaqqiutitut atorneqartumik nakkutilliinikkut suliarinninnikkullu imermi uumasuaqqanik ajoqusiinnaasunik nuussisinnaanerup pitsaaliornissaanik, annikilli- saanissamik naggataatigullu peerneqarnissaanik siunertaqartoq.

Juuni 2010-mi Ilulissani Issittumi imarmi avatangiisit pillugit issittumi avatangiisinut mi- nisterit ataatsimiinnerannut atatillugu ilaatigut lmeq ujaqqiutitut atorneqartoq pillugu isu- maqatigiissutip atsiorneqarnissaata isumaliutiginissaanut nunarput pisussaaterlepoq. Siunniunneqarpoq imaani avatangiisinut tunngasunik inatsisit 2012-imi nutartissallugit, tassunga ilanngullugu nunatta imartaani avatangiisit pillugit peqqussut kisianni aamma qallunaat nunaata imaartaani avatangiisit pillugit kunngip peqqussutaa 2004-meersoq. Taamatut nutarterinissamut pissutaasut ilaat tassaavoq lmeq ujaqqiutitut atorneqartoq pillugu isumaqatigiissutip atsiorneqarsinnaanerani atulersinnissaanillu kissaateqarneq, taannalu aqutigalugu imermik ujaqqiutitut atorneqartumiit uumasut siaruapallassinnaa- sut nunatta imartaanut ulorianartorsioritsisinnaanerannut qulakkeerinniarneq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilunga

Anthon Frederiksen